

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 70. Extrema Innocentii X. Pontificis infirmitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67372)

&c. Calvinistis oppositam. V. Jacobus Clauderus scripsit de pace Religiosa, de animi tranquillitate, de quæstione bipartita in Papam, num Cæsar ab ejus coronatione dependeat, & indirecte summa potestate in temporalibus fulgeat. VI. Thomas Gatakerus edidit tractatum de stylo Novi Testamenti contra Pfochenium, miscellanea sacra, dissertationem de nomine Tetragrammato, & notas in Isaiam, Jeremiam &c. VII. Guilielmus Erbury, qui magnum mysterium Divinitatis, librum de Regno Christi & de ministris pro decimis præter alios tractatus posteris reliquit.

Sæc. XVII.
A. C. 1655.

§. LXX.

Extrema Innocentii X. Pontificis infirmitas.

Sub anni post Christum natum millesimi sexcentissimi quinquagesimi quinti initium Innocentius X. Pontifex Maximus supremum obiit diem; cum enim jam a Mense Augusto anni prioris corpus suum insolito languore, indeque exorta febris flaccescere sentiret, ac paulatim aqua intercus vitalia indies tanta violentia depasceret, ut morbi gravitas, viresque gravi senio confectæ medicam opem, omnemque salu-

Tald. Hist.
ver. pag. 7.
lib. 4.
Ciacon. in
vita. Innoc.

Sæc. XVII. salutis spem everterent, Pontifex die
A. C. 1655. sibi extremum imminere sentiens, de
 morte feliciter obeunda serio cogitare
 cæpit: omnibus igitur ceteris curis ac
 negotiis valere iussis, præprimis coram
 conscientiæ suæ arbitro totius antea
 vitæ noxas ducto ab ultima pueritiæ
 calculo in memoriam redegit, plures
 que dies inter fervidas ad Deum preces
 frequentesque de divinis rebus sermone
 pie insumpsit: Ut vero Divinum Judicium
 sibi magis propitium redderet, aliquid
 quot aureorum millia in pauperes distri-
 bui, tria Sacrorum millia celebrari
 incruentumque Sacrificium in suo co-
 biculo quotidie peragi voluit. Ingrave-
 scente demum morbo post sacram Synaxin
 Viatici more receptam, die tertia
 Decembris, olei sacri etiam unctio-
 ne munitus, cunctos Cardinales
 qui tum Romæ degebant, adesse iussit
 quos una congregatos singulari animi
 præsentia hanc in sententiam allocutus
 est: *Videtis, Viri Fratres, Et ego sentiens
 non diu admodum hanc animam in tabernacu-
 culo corporis huius divertî adhuc posse: sed
 licet hinc emigraturo Sedes petendæ sunt
 quas designator hospitiorum Christus offeren-
 derit. Quare Et humilitatem ægræ vocis
 Et ultimam abscessuri a vobis salutem æque
 auribus, animisque accipite. Non aliter
 clarius id cæremonicæ genus intuemur in vita*

quod initio Pontificatus (quum in aurea Sæc. XVII.
 sella ponimur) adhiberi solet, quam ubi A. C. 1655.
 ventum ad extrema est. Modicum stupæ
 arenæ glomerem accendunt, eum iterum at-
 que tertio, elatum in sublime conspectius
 lucentem exhibent; ut momento temporis
 decrepita flamma ignis in cinisculum sub-
 sidat, hoc admoneri mortales volunt, rem
 honorum stupæ accensæ per similem crepare
 paulisper dum vivimus, sed splendorem il-
 lum subrepente mortalitatis pulvere raptim
 extinguui. Utinam hujus in mentem veniat
 iis, qui honores brevi interituros aut prece
 ambiunt, aut pretio emere non detrectant,
 alia credo mente forent. Obsecro ego vos,
 atque per Christi sacra obtestor fratres, ne
 finite animos rectum videntes, ambitione in
 transversum abripi. Dum hinc emigra-
 vero, concordiam inter vos retinete: fa-
 ctionum nomina, quæ sæpe exitio multis
 fuerunt, extinguite: Christianæ Reipublicæ
 salus, commune Ecclesiæ bonum ut omnibus
 rebus apud vos præponderent facite, non
 vos hujus, non illius præpotentis familiæ
 splendor, non privata commoditas, ad cæ-
 lestis in terris regni moderatorem constituen-
 dum commoveat. Quem divinæ gloriæ cu-
 pidissimum, quem catholicæ pacis, concor-
 diæque Christianæ studiosissimum, sancti
 Spiritus, qui rite invocatus abesse a vobis
 non patitur, instinctu cognoveritis, eum
 desuncto mihi cooptate. Et quia ipse hoc
 tempo-

Sæc. XVII. temporis articulo vestra ope inprimis egere
 A. C. 1655. precamini pro me Deum benignissimum;
 si quid hac gravissima in undecimum annorum
 administratione vel egi negligentius, vel
 quod factum a me oportuit, prætermittam,
 pro sua facilitate mihi ignoscat: Agnoscat
 Christi Domini beneficium, non rejiciet
 propter, quem Filius redemit &c.

Hæc fatus erat æger Pontifex, cujus
 loquentia supra morientis morem ac
 dem prolixa, demum vero ad Fabium
 Chisium Cardinalem conversus, cum
 ejus fidem, probitatemque multis argu-
 mentis compertam habuisset, eidem
 quoque Ecclesiæ, libertatisque ejus de-
 fendendæ curam impense commenda-
 bat, necnon Cardinalibus parce provisus
 ne ob inopiam factionibus potentiorum
 accedere cogerentur, in singulos me-
 ses ex ærario Pontificio centum aureos
 domesticis vero suis, qui sacris Ordini-
 bus initiati erant, vacantia beneficia
 ceterisque duo aureorum millia statim
 suppeditari jubebat: denique Agnatos
 suos, inter quos graves fervebant inimici-
 citiæ, ad concordiam paterno placido
 affectu hortabatur.